

LÄÄNE-HARJU

VALLA LEHT

APRILL 2019 | NR 4 (15)

WWW.LAANEHARJU.EE | WWW.FACEBOOK.COM/LAANEHARJUVALD

DIGITEHNOLOOGIAT TUTVUSTATI PALDISKI LASTEAIAS SIPSIK

► Paldiski lasteaias Sipsik toimus digitehnoloogiat tutvustav koolituspäev. Digitehnoloogiat kasutades harjutasid lapsed programmeerimise ja algoritmide koostamise oskust. lk 3

LAULASMAAL TEGUTSEVAD NOBENÄPUD

► Laulasmaa kandi naised on juba teist aastat ägeda projekti raames usinalt tikimas, kudumas ja õmblemas. lk 4

KOGUKONNAKOMISJON SAI UUE ESIMEHE PADISE PIIRKONNAST

► Märtsikuisel valla kogukonnamisjoni koosolekul valiti komisjoni esimeheks teatavalt Andrus Saliste Padise piirkonnast. lk 5

“Rõõmustav on, et Kurkse külas on suitse rohkem kui kunagi varem ja rahvaarv samum tõusuteed. Üle hulga aja käivad isegi lapsed külast kooli,” ütleb värske kogukonnamisjoni esimees Andrus Saliste.

Hooliv loomaomanik aitab tagada heakorda

Kaaskodanike turvalisust aitab tagada koera jalutusrihma nõue, samuti on rihma otsas koera järelt omanikul kergem koristada.

Piret Lööke,
järelvalvespetsialist
Teete Kaljurand,
keskkonna peaspetsialist

► Igal kevadel ja sügisel näeme hulgaliselt kuulutusi ja teateid leitud loomadest. Just kevadet peetakse lemmikloomade jooksuajaks ning seoses sellega tuleb meelde lemmikloomade pidamise reegleid ja jagame soovitusi.

Kohustuslik kiibistamine

Lemmikloomade pidamist reguleerib Eestis põllumajandusministri määrus „Lemmikloomade pidamise nõuded“ ning Lääne-Harju vallas ka koerte ja kasside pidamise eeskiri. Vastavalt viimasele peavad alates selle aasta 1. juunist kõik vallas elavad koe-

rad ja kassid olema kiibistatud. Kiibistamine tagab, et kaotsi läinud loom saaks kiirelt tuvastatud ning oma koju tagasi.

Mikrokiibi paigaldab loomakliinikus loomaarst. Omaniku kanda jääb tasu mikrokiibi ja loomaarsti visiidi eest. Üldjuhul maksab kiibistamise teenus sõltuvalt kliinikust 20 kuni 30 eurot. Kiibistamise järel tuleb kiibinumber kindlasti sisestada portaali eesti.ee kaudu lemmikloomade registrisse või edastada andmed vallavalitsusele, kes ise looma registrisse kannab. Juba kiibistatud koerte ja kasside pidajad saavad ka ise portaalis eesti.ee ja lemmikloomaregistris llr.ee kontrollida, kas nimetatud kiibinumbri loom on registreeritud.

Seoses uue nõudega korraldab vallavalitsus maikuu Paldiski ja Keila linnas, Vasalemma ja Klooga alevikus, Padise ja Laulasmaa külas lemmikloomade tasuta kiibistamise ning registrisse kandmise. Vallaelanik peab vaid oma lemmikuga kohale tulema ning loomaarst teostab kõik vajalikud tegevused. Kiibistamiskampaania raames saab lasta looma ka vaksineerida.

Kui oled huvitatud oma lemmikloomade kiibistamisest, siis palun eelregistreerige oma loom, saates soovivaldus aadressile teete.kaljurand@laaneharju.ee või helistades numbril 6790608.

Kui lemmik läheb kaotsi

Lemmikloomad, kes leitakse Lääne-Harju valla territooriumil,

toimetatakse vastavalt lepingule MTÜ-sse Loomade Hoiupaik (Sinirebase 24, Tallinn). Leitud loomade kohta saab infot aadressil pets.ee.

Leitud loomast tuleb teavitada kõigepealt omavalitsust tel. 6776324, võimalusel tuvastame ise kiibi olemasolu ja loomaomaniku. Nii säästame looma transpordist varjupaika. Kui kiibi tuvastada ei õnnestu või see puudub, liigub loom vallavalitsuse tellimisel edasi hoiupaika. Kindlasti soovime esmalt otsida looma võimalikku peremeest ka läbi sotsiaalmeedia gruppide. Omanikut kassid ning kassid, kellele omanik 14 päeva jooksul järgi ei tule, hukatakse. Eelmisel aastal kulus vallal hulkuvate loomade püüdmise

ja hooldamise peale ligikaudu 35 000 eurot, sellest 31 000 ainuüksi kasside peale.

Ebameeldivused tänaval

Üks kevadel lumesulamisega ilmnev probleem on lemmikute koristamata väljaheidet. Oma lemmikloomade järel koristamine on loomaomaniku kohustus. Väljaheidet tuleb visata kilekotiga segaolmejäätmete konteinerisse. Oma looma järel koristades aitame hoida meid ümbritseva avaliku ruumi puhtust.

Kaaskodanike turvalisust toetab jalutusrihma nõue. Iga loom on erinev ja võib käituda ettearvatult. Ehmunud loom võib joosta auto ette, põhjustades sellega suurema õnnetuse. Lahtiselt jooksva koera järelt on omanikul ka raske koristada.

Probleemiks on ka jooksuajal kontrollimatult käituvad loomad, kes paarilise jõudmiseks läbivad tihti kümneid kilomeetreid, purelevad teiste loomadega, viigastavad end pulmakaklustes või põhjustavad liiklusõnnetusi. Seetõttu peab koeraomanik välistama rihmata jalutuskäigud ja tagama, et loom ei pääseks aiast välja. Kasse on mõistlik siseruumides hoida. Kõik inimesed pole loomaarmastajad ning sellest võivad tekkida ootamatud probleemid.

Steriliseerimine ja kastreerimine

Looma steriliseeritakse ja kastreeritakse pigem loomaomaniku mugavusest. Nendel protseduuridel on rida boonuseid. Muuhulgas ei pea loomal enam nii palju silma peal hoidma ja lemmik on kodulubemem.

Lääne-Harju vallavalitsus on koostöös loomaarstidega valmis loomaomanikele abikäe ulatama, käivitades pilootprojekti, kus katame osaliselt oma valla elanikele looma steriliseerimise ja kastreerimise kulud. Taotlus

toetuse saamiseks tuleb esitada hiljemalt 31. mail 2019. Kompensatsiooni 20 eurot saavad taotleda elanikud, kes on olnud meie valda sisse kirjutatud 2019. a 1. jaanuari seisuga ning kelle kiibistatud, vaksineeritud ning registrisse kantud loom vajab steriliseerimist või kastreerimist. Kui oled huvitatud oma lemmikloomade steriliseerimisest, siis palun eelregistreerige oma loom, saates soovivaldus aadressile teete.kaljurand@laaneharju.ee või helistades numbril 6790608.

Kui koduta kass leiab peigmehe

Kassid poegivad aastas mitu korda ja nii võib aasta pärast olla kahe armsa nurrmootori asemel kassikasvandus. Meie vallast on võtta mõne aasta tagune ere näide kasside võimekusest kiiresti paljuneda. 2016. aastal avastasid Eestimaa Loomakaitse Liidu vabatahtlikud Harjumaal Alliklepa külas asuva kunagise pioneerilaagri territooriumilt Eesti ajaloo suurima kassikoloonia. Ühtekokku loendati üle 80 haige ja alatoitumuses kassi. Alliklepa kassikolooniale pani aluse eelkõige Tallinnast ja Amarist hulkuvaid kasse püüdnud ning neid omavoliliselt võõrale territooriumile toimetanud vanaproua, kes enda arvates loomi aitas. Paraku jättis proua kokku kogutud loomad steriliseerimata-kastreerimata ja olukord väljus kontrolli alt. Toona ulatsid abikäe kasside ravil ja steriliseerimisel lisaks Eesti loomaarstidele ja -kaitsjatele ka vabatahtlikud Soomest ja Rootsist. Äärmuslik loomaarmastus võib pöörduda tühtäkki hoopis loomade väärkohtlemiseks.

Loodame, et koostöös vallaelanikega suudame pakkuda oma neljajalgsetele sõpradele parimat elu ning hoiame seejuures ka koduümbruse heakorda.

Ilusat kevadet!

Koolinoored said ettevõtlikonverentsil väärt kogemusi

Elise Lomp, Grete Maasikas
Paldiski Ühisgümnaasiumi
abituriendid

► 29. märtsil korraldasid Paldiski Ühisgümnaasiumi õpetajad Enel Pärs ja Natalia Sidorova Lääne-Harju valla koolide üheksandikele ja gümnasistidele koolinoorte ettevõtlikonverentsi.

Päev algas hommikul registreerimise ja tervituskohviga ning siis kogunesid õpilased ja külalised kooli aulasse ettevõtjate esitlusi kuulama. Esimesena esines moelooja Ülle Suurhans Pohjanheimo, kes rääkis oma teekonnast insenerimaailmast moemaailma. Edasi astus üles Alexela Oil tegevjuht Maria Helbling, kes rääkis, millised

on ettevõtja omadused ja kuidas oma nõrgematest külgedest üle olla. Eesti suurima mahetootja OÜ Saidafarm Juhan Sargava sõnum oli, et iga ettevõtja peaks oma tööle pühendumise ja asja südamega tegema.

Ameerika saatkonna majandusnõuniku Andrea Lindgreni ettekandest jäi kõlama, et ei ole olemas sellist asja nagu ebaõnnestumine, on vaid õppetund või võit. AS-i Dattel Ameerika operatsioonide juht Carl Pucci rääkis oma tegevusvaldkonnast Eestis ja koostööst Eesti spetsialistidega, et saata satelliidid kosmosesse erinevaid uuringuid tegema.

Angela Ventsel Eesti Ettevõtlike Naiste Assotsiatsiooni

Ettevõtlikonverentsi korraldustoimkond näitab temaatilisi lauamänge, millega osalejad said päeva lõpus tutvuda.

FOTO: MARIA LUIZA KARHU

Nutipäev Paldiski lasteaias Sipsik

Natalja Samblik
lasteaija direktor

12. märtsil toimus lasteaias koolituspäev "Kuidas kasutada digitehnoloogiat igapäevases õppe- ja kasvatustöös". Külalised olid lasteaiajuhid ja õpetajad Lääne-Harju vallast ja Maardust.

Lasteaias käib õpe mängu kaudu. Digitehnoloogiat kasutades omandavad lapsed programmeerimise ja algoritmide koostamise oskuse, nende kognitiivne aktiivsus paraneb, kujuneb välja loov mõtlemine.

Ideelaadal tutvustas ennast neli koolitusettevõtjat. Esimeses õpituba näidati, kuidas kasutada robotitehnikat (Bee-Bot) laste vanuses 2–4 aastat matemaatika, programmeerimise ja eesti keele õpetamisel. Teine õpituba näitas integreeritud tegevuste läbiviimist 3–5 aastastele suundadel mina ja keskkond, matemaatika, kõne arendamine, liikumine ja eesti keel robotite Ozobot abil. Kolmas õpituba (lapsed vanuses 5–6 aastat) käsitles roboti Dush kasutamist rakendus Wonder ja tegutsemist tahvelarvutiga. Lapsed näitasid oma programmeerimise, eesti keele ja algoritmide koostamise oskusi.

Nutipäeval osalesid lasteaiajuhid ning õpetajad üheksast haridusasutusest.

Neljast õpituba (lapsed vanuses 6–7) oli suunatud programmeerimise ja algoritmide koostamise õpetamisele eestikeelsete juhiste järgi Blue Bot robotite abil.

Kõik kohalviibijad said meotoolilise õppematerjali digitehnoloogia edasiseks rakendamiseks. Lasteaija juhataja tänab lasteaias Sipsik sõbralikku kollektiivi ürituse korraldamise eest. Aitäh, õpetajaid Natalia

Reva, Galina Jakobson, Jelena Helasmäki, Niina Fjodorova, Anna Makarenko õpitubade ettevalmistamise ja läbiviimise eest. Täname kõiki osalejaid aktiivsuse, koostöö ja positiivse tagasiside eest!

Laulasmaal tegutsevad keskkonnaagendid

Krista Jaanus
projekti koordinaator

Laulasmaa koolis on kevadel palju toimetamist Erasmus+ projektiga „Keskkonnaagendid – mida meie saame teha?“. 8. aprillil toimus 1.–4. klassi õpilastele kaks viktoriini. 7. klassi õpilane Andres Liivak viis oma loovtöö raames läbi Lotte loodusemängul põhineva võistkondliku viktoriini. 4. b klassi õpilased korraldasid viktoriini Pandipakendikeskuses õppekäigul saadud teadmiste kohta. Parimatele oli auhinna temaatiline suutäis ning kõik osalejad said tervisliku porgandiampsu.

Loodusviktoriiniga löödi kaks kärbest ühe hoobiga: nooremad kogusid uusi teadmisi ja Andres Liivak 7. klassist tegi oma loovtöö praktilist osa.

Päeva jooksul mängisid õpilased veel omavalmistatud lauamänge ja meisterdasid munakarpidest sipelgaid.

Projektinädalal käidi ühiselt ka koolimaja ümbrust koristamas. Vaatamata sellele, et kevadised koristustalud on toimunud aastaid, ei ole prügi kahjuks kooli ümbrusest ja Laulasmaa metsa alt otsa saanud.

12. aprillil tehti kokkuvõteteid taimekasvatuse miniprojekti „Seeme mulda“ tulemustest. Oma taimi ja katsete tulemusi tutvustati teistele ning vaadati videoseitlust sipelgatest, mille tegi 2. b klass koos õpetaja Liilianiga.

Kevadised laululinnud Padisel

Padise Rahvamajas toimus 13. aprillil konkurss Lääne-Harju Laululaps 2019. Finaali jõudnud 52 lauljat olid eelnevalt edukalt läbinud piirkondlikud eelvoorud Paldiskis, Padisel, Vasalemmas ja Laulasmaal. Iga vanusegrupi kaks paremat esindavad Lääne-Harju valda Harjumaa Laululapse konkursil 3. ja 4. mail Keila Kultuurikeskuses.

3–4-aastased

I KOHT – REENA TREPP, juhendaja Maria Rohtaas
II KOHT – NATALI ROHTAAS, juhendaja Maria Rohtaas
III KOHT – ITI LIIS KOOKLA, juhendaja Helme Uutma

5–6-aastased

I KOHT – SERAFIMA SVINTSOVA, juhendaja Jelizaveta Kuzmina
II KOHT – THERESA SEPP, juhendaja Malle Klamp
III KOHT – KERTU LIIVAK, juhendaja Piret Arikainen

7–9-aastased

I KOHT – JANELI LAAS, juhendaja Viivika Reintam
II KOHT – KIRTA MIA KÕTSA, juhendaja Piret Arikainen
III KOHT – KARL-ERIK KUUSK, juhendaja Laura Tanni

10–12-aastased

I KOHT – STEN-OLIVER SINIVÄLI, juhendaja Ilona Kõiv
II KOHT – KENNET VALTRI, juhendaja Ilona Kõiv
III KOHT – GRETE PALL, juhendaja Sille Ojastu

13–15-aastased

I KOHT – THERESA RADHAÀ, juhendaja Helen Hiie
II KOHT – ARABELLA VALLSALU, juhendaja Margus Minn
III KOHT – POLINA OSNATŠ, juhendaja Svetlana Veselova

16–19-aastased

I KOHT – BIRGIT TOMSON, juhendaja Margus Minn
II KOHT – GRETE ELISABETH LAURI, juhendaja Helen Hiie

10–18-aastaste ja 3–9-aastaste (all) laululaste parimad koos žüriiliikmetega. Žüriisse kuulusid Käti Teär-Riisaar, Katrin Karisma-Krumm ja Marika Pabbo.

Pillipidu Arvo Pärdi keskuses.

Kevades on muusikat!

Ülle Krabo
Laulasmaa lasteaija õppealajuhataja

Kui tibusid loetakse sügisel, siis lasteaias näeb õppeaasta tulemusi kevadel, kui lapsed näitavad aasta jooksul õpitu.

Laulasmaa lasteaija folkloorirühm Rannapõngerjad Piret Arikainen juhendamisel võttis vastu küllakutse Läti Salacgrīva keskkooli kollektiivilt Zēģelīte (e.k. puri) ja osales märtsis kevadpüha pidustustel. Toimusid rahvalikud mängud, kiigelaulud ja munaveeretamine. Meie lapsed andsid täispika kontserdi kooliperale.

“*Lapsed musitseerisid flöödil, kitarril, klaveril, akordionil, kromaatilisel kandelil, saksofonil ja viiulil.*”

Õpetaja Pille Karrase juhendamisel teevad koolieelikud tutvust väikekandlega ja õpivad kevadeks selgeks vähemalt kaheksa kandlelugu. Igal kevadel on meil tore kontsert, kus esinevad meie kanneldajad ja Keila Muusikakooli õpilased, kes on käinud Laulasmaa lasteaias. 9. aprilli õhtul pidasime Arvo Pärdi keskuses traditsioonilist kevadist Pillipidu. Muusikakooli lapsed musitseerisid flöödil, kitarril, klaveril, akordionil, kromaatilisel kandelil, saksofonil ja viiulil. Lapsed tundsid end hubase ja piduliku saali laval kindlalt ja pillilood olid nauditavad.

Iga-aastaselt muusikahommikul tutvusime Lepo Sumera elu ja loominguga. Oleme tänulikud helilooja tütrele Kadri-Ann Sumerale, kes tuli meile rääkima oma isa laspepõlvest ja muusikuks kujunemisest ning näitas fotosid oma perest ja suvilast Helikülas. Kuna ta ise on pianist, siis mängis ta isa loomingut ja klaveripala „Pala aastast 1981“ saatel olid Sipsiku rühma lapsed ette valmistatud tantsulise liikumise. Vaatasime ka multafilmi „Suur Tõll“, mille heliloojaks oli Lepo Sumera.

Ees on ootamas kontserdid ja rahvatantsupäevad. 21. aprillil esinevad folkloorirühmad Eesti Vabaõhumuuseumis Kolu kõrtsis. Juuni alguses osaleme rahvusvahelisel Pärnuspeol Baltica.

Loodame, et meie lasteaias tehtav muusikaalne töö innustab jätkuvalt lapsi minema muusikakooli ja tegelema muusikaga ka edaspidi.

Fotol (vasakult paremale) õpetaja Olga Savkina, Margarita Kaduškina, Delisa Kaljapulk ja Nele Pajula.

Vasalemma Kunstide Kooli õpilaste edu klaverikonkursil

Tiia Soosalu
direktor

20. veebruaril võtsid Vasalemma Kunstide Kooli õpilased klaveriõpetaja Olga Savkina juhendamisel osa Keilas toimunud piirkondlikust klaverikonkursist „Parim noor instrumentalist 2019“. Õpilaste jaoks oli see tõeline väljakutse, kuna Loode-Eesti piirkonna konkursil oli viies vanuserühmas kokku 26 osalejat. Esitada tuli üks teos omal valikul ja üks kohustuslik pala, mis pidi välja tooma iga õpilase mängutehnika, rütmitunnetuse ja karakteri loomise osavuse. Nele Pajula, kelle jaoks oli konkursil osalemine uus kogemus, pälvis 11–12 aastaste vanuserühmas diplomi kava puhta esituse eest. Vaatamata suurele konkurentile saavutasid 9–10 aastaste vanuserühmas kolmanda koha Delisa Kaljapulk ja Margarita Kaduškina, kes pääsesid edasi vabariiklikule klaverikonkursile.

Paldiski gümnaasist võitis reisi Londonisse

Viivika Reintam
Paldiski Ühisgümnaasiumi
huvijuht

» Paldiski Ühisgümnaasiumi õpilane Ragne-Liis Feldmann osales ettevõtlikkuse noorte-programmis *Changemakers Academy* ja võitis oma meeskonnaga reisi Londonisse. Ragne-Liis kuulis noorteprogrammist läbi sotsiaalmeedia: "Meie kooli vilistlane Nika Smirnova, kes ise eelmisel aastal osales, oli sel aastal mentor. Ragne-Liis kuulis noorteprogrammist rääkimas ja otsustasin midagi uut proovida ning kandideerida."

Changemakers Academy on 2-kuuline 14.–19. aastastele noortele suunatud sotsiaalse ettevõtluse programm, mille käigus luuakse 6-liikmelistes tiimides mentori toel sotsiaalse ettevõtte turundusplaani.

Kirjelda, milline oli *Changemakers Academy* programm?

Noored võistlesid turunduslahenduste loomisel. Konkursil osalesid eesti ja vene keelt kõnelevate noorte segameeskonnad, kes töötasid koos sotsiaalsete ettevõtetele. Need on organisatsioonid, mis muudavad maailma paremaks ettevõtluse kaudu. Kokku võttis osa 102 noort, 11 sotsiaalset ettevõtet ja 17 tiimi üle Eesti. Minu arvates oli programm elumuutev. Tutvusin väga huvitavate inimestega.

Millega tegeleb teie ettevõtte?

Avitus tegeleb meeleoluhäirete ja stressispektri häirete valdkonnas. Ennetame ja leevendame läbipõlemist, pikaajalist stressi, depressiooni ja bipolaarset häiret. Selleks on meil välja töötatud erinevad rühmatöö- ja koolitusprogrammid, lisaks toetame individuaalse nõustamise ja supervisioonitööga. Koolitame ja nõustame sotsiaalvaldkonna spetsialiste ja tööandjaid. Ettevõtetele pakume erinevaid organisatsioonikoolitusi. Tegeleme teavitustööga.

Kuidas sujus koostöö meeskonnaga ja mis roll sinul oli?

Kõik meeskonnaliikmed olid erinevatest linnadest. Mõtlesime, et igatüüpi on omad tegevused ja me ei leia ühist aega, et kokku saada. Panime kohe alguses endale sama suuna ja eesmärgi ning liikusime järjepidevalt selle poole. Kõik olid väga toetavad. Meeskonnas oli ka üks vene poiss, kellel oli alguses raske eesti keelest aru saada. Arvan, et ta oskas programmi lõpuks palju paremini eesti keelt. Suuremad tööd tegime koos. Mõtlesime koos, täiendasime üksteist ja vormisime üksteist paremaks.

Mida võidureisil Londonisse kogesid, avastasid?

Sain pildi Inglismaa sotsiaalsete ettevõtete süsteemist võrreldes Eesti omadega. Külastasime nelja ettevõtet, sh. Transferwise'i. Õppisin, et kui midagi teha ja anda endast maksimum, siis ei ole enam piiriks enda mugavustsoon, Eesti ega kogu Euroopa.

Laulasmaal valmistavad nobenäpud uhkeid rahvarõivaid

Marje Suharov

» Suvist laulu- ja tantsupidu ehivad meie rahvussümbolina kaunid rahvarõivad. Kes nende valmistamisele on käe külge pannud, teab, kui mitmekülgset käsitööoskust see nõuab. Laulasmaa kandi naised on juba teist aastat ägeda projekti raames usinalt tikkimas, kudumas ja õmblemas. Koolituse hing ja organisator on Lea Urgard Kersalust.

Rahvarõivad ja rahvatantsu elu osa

Rahvariide juurde tõi Lea rahvatants. „Mul on olnud õnn kanda rahvarõivaid, sest olen tegelenud väga pikka aega rahvatantsuga nii Tallinnas kui ka Tabasalus. Viimased kümme aastat tantsime koos abikaasa Urmasega Lääne-Harju valla rahvatantsu segarühmas Lahepere Lained. Rühma tantsujuhiks on meie oma kodust sircunud Raimo,“ jagab hakkaja daam selgitusi.

Kursustel valmivad täiskomplektid

Lea meenutab, et õppis esimesed käsitöövõtted vanemalt. Täiskasvanuna on ta teinud väikesi ja lihtsaid käsitöösmeid. „Ja nii see hasart tekkis. Soovisin juba aastaid rahvariide valmistamise kursustel osaleda, aga mitte kunagi ei õnnestunud, sest kohad olid täis,“ tõdeb Lea. Nii ei jäänud muud üle, kui õpetajad kohale kutsuda. Kuna mitu aastat kestvad õpingud on väga kallid, siis kirjutati MTÜ-ga Lahepere Kultuuriselts PRIA rahastatavasse Leader-programmi projektitaotlus „Rahvarõivaste valmistamise kursus“.

Nüüd käiaksegi koos kord kuus Laulasmaa kooli käsitööklassis. Juhendajateks on MTÜ Rahvarõivas tunnustatud õpetajad Silja Nõu, Vilve Jürisson, Anu Randma, Maret Lehis ja Anu Pink. „Üliäge, et sellised toetusvõimalused on olemas,“ rõõmustab Lea.

Juhendajatel ei ole lihtne, sest iga kursusel osaleja teeb erinevaid rahvarõivaid. Lea räägib oma valikutest: „Teen endale Keila kihelkonna rahvariided, aga kuna käsitööhuvilisi on suur, siis lisaks veel Kuusalu rõivad tütrele.“

FOTO: EGGLE KAUR

Detsembris alustas Lea peene näputööga – Kuusalu naise rahvarõiva käste pilutamisega

Kursustest vaimustunud osalejad esitlevad uhkusega rahvarõivaste ilu: kaunid tikandid, kirivööd, kootud sukad, tanud, põlled, seelikud ja muud esemed on valmis saanud.

Kahe aasta jooksul valmib iga kursusel rahvarõiva täiskomplekt – seelik, käised, alus-särk, sukad, vöö, peakate jne. „Alguses oli rohkem tikkimist ja õmblemist, siis kodusime sukka ja tegime peakatteid.“ Alustati 18 huvilisega ja enamik neist jõuab komplekti valmis augustikuuks, mil toimub kursuse pidulik lõpetamine. „Väga tore on see, et osaleb eri vanuses naisi ja käsitööhuvilistest on tekkinud vahva sõpruskond.“

Näputööalgud eestlaste moodi

Kui ennevanasti vestsid mehed pimedatel talveõhtudel rehapulki, siis nüüd on ajad muutunud. Naiste käsitööhasart on ka mehed kodust kaasa tõmmanud. „Kangapoe inimestele on teada meie mehed nägupidi, sest alati on sealt poest midagi vaja,“ räägib Lea ja näitab telgedel pooleliolevat kirivööd: „Lõin ki-

rivöö üles ja kui koju tuln, vaatasin, et Urmasel jälle väike jupp tehtud. Lisaks läks abikaasa kodaraha valmistamise kursusele Viljandi Kultuuriakadeemiasse.“ Tänu Urmase õpitule kaunistab Lea rahvarõivaid uhke kodaraha.

Loodame, et käsitöömõll Laulasmaal ei raue ja huvilised saavad imetleda valminud rahvarõivaid 10. augustil Harjumaa Muuseumis Keilas.

“
Juhendajatel ei ole lihtne, sest iga kursusel osaleja teeb erinevaid rahvarõivaid.”

Peagi saab lasteaia asemel kooli!

FOTO: KAIJU RAUDLA

Kevadel on üle valla lasteaegade lõpurühmad tulevase koolitöö ootusärevuses. Kogu õppeaasta on lapsed ja õpetajad teinud tasapisi tööd, et tutvuda koolieluga. Pildil Harju-Risti lasteaia Mürakarude rühma kooliminevad lapsed oma tulevase 1. klassi õpetaja Tiia Taitsiga.

Lahepere Kultuuriseltsi kollektiivid valmistuvad 2019. aasta üldlaulu- ja tantsupeoks, kus nõuded rahvatantsijate riietusele on kõrged. Segarühma Lahepere Lained meeste rahvarõivad olid kulunud ning vajasisid uuendamist. Et rühm näeks kena ühtne välja, kirjutati projekt HOL-i kohaliku omaalgatuse programmi. Tänu positiivsele rahastamisotsusele on nüüd segarühma kaheksal mehel uued püksid ja vatid.

FOTO: KARMEN URGARD

FOTO: ÜLO SOOMETS

Andrus heinateo võistlustel Soomaal.

Kogukonnakomisjoni asus vedama kogenud vabatahtlik

Marje Suharov
ajaleht@laaneharju.ee

▶ Märtsikulise valla kogukonnakomisjoni koosolekul valiti komisjoni esimeheks Andrus Saliste Padise piirkonnast. Avatud olemisega ja teotaheline Andrus on valmis härjal sarvist haarama, aga kindlasti läbi koostöö.

Millise kandiga meie vallas oled seotud?

Mul on tugev side külaga, mis algab Harjumaa läänepoolseima rändrahn juurest. Kurkse külas on sündinud minu ema ja koha fännina olen küla tegemistega pikalt seotud. Küla asub mere ääres ja oli omal ajal piiritsoon, kus liikumine oli piirivalvurite kontrolli all. Olime harjunud, et isegi ujuma minnes oli vaja luba, aga üldiselt saime piiri valvavate sõduritega hästi läbi.

Kuidas läheb elu Kurkses täna?

Rõõmustav on, et külas on suitsu rohkem kui kunagi varem ja rahvaarv sammub tõusuteed. Üle hulga aja käivad isegi lapsed külast kooli. Kunagi oli ka Kurkses kool, aga see suleti just siis, kui ema jõudis koolimineku ikka.

Küla aktiiv on ligi neljakümne inimese ringis. Esimest korda ajas meid kodudest välja arendajate plaan rajada Kurkse metsa lasketiir. Lisaks sellele, et paljud inimesed oleks mõtte realiseerimisel pidanud võib-olla kodudest lahkuma, häiris ka perspektiivne metsa mineku keeld. Olime harjunud vabalt liikuma ja marjul-seenel käima, oma metsades majandama. Õnneks saime ühiselt lasketiiru plaanidest maha.

Külaga on meil tekkinud erinevaid mõtteid. Sel kevadel tahame arenguplaanid ritta seada.

Kurkses asub üks kolmest valla väikesadamast. Kuidas on lood kalamehepisikuga?

Eks ühel hetkel tuleb jälle tahtmine paadiga merele minna. Kalakohad on teada ja järgi proovitud. Kala on vähem kui vanasti. Ema mäletab aegu, kui Kurkses püüti angerjat nii palju, et tün-

nid olid soolatud kala täis. Tema eakaaslasel meenutavad siiani, kuidas lapsepõlves tuli päevas konksu otsa panna sadu usse.

Sadamast rääkides on külarahval tekkinud mõtteid. Peab asuma sadama haldajaga läbi rääkima võimalustest sadamale uut elu anda. See on kindlasti aeganõudev ja raha neelav protsess, aga üks meie küla pärle on just sadam.

Lööd aktiivselt kogukonnas kaasa ka oma alalises elukohas Murastes ning jõudnud kaasa rääkida liikumises Kodukant Harjumaa. Millise kogemuse võrra oled rikkam?

Oleme üldjuhul harjunud, et teised teevad ja meie kui kodanike roll on töö käia ja makse tasuda. Kui Murastes külaseltsi löime, olime kohe valmis panustama ja ise tegema, lahendusi leidma. Alustasime Harku vallas ümarlaudadega, siis hakkasime kaasa rääkima külaliikumises Kodukant Harjumaa. Sattusin aktiivse liikmena ka selle juhatusse.

Kuidas inimesi kaasata, sütitada ja motiveerida?

Kui selle välja mõtlen, siis teen sellest väitekirja. Inglise soovitus on, et kui sa tahad, et asi ära tehakse, siis anna ülesanne sellele, kellel on palju teha. Ma päris sellega nõus ei ole. Ägedatel tegijatel on igati oma spetsiifika. Juhina peab teadma või oskama märgata, mis innustab. Loomulikult on tähtis ka õige ajastus. Toon näiteks Kaitseliidu Harku valla üksuse loomise või Muraste liikumisklubi asutamise. Oli vaja õiget hetke ja sütitamist ja hiljem oskust lahti lasta sellest „oma lapsest“. Koostegemine innustab ja sütitajana peab oskama usaldada ja ise tegevustest ka loobuda. Liigne põletab läbi. Peab oskama tunda rõõmu just kaasatulejate panusest!

Kas külad vajaks külaseltsi või pigem külavanemat?

Külaliikumine Kodukant tähtsustab rohkem külavanema esindusrolli ja mittetulundusühingud on pigem rahastuse leidmise

töövahendiks. Ametlikult ei ole Lääne-Harju vallas külavanema statuuti, kuid kui inimesed valivad ja usaldavad, siis pole seda ehk vajagi. Näiteks viimasel koosolekul Kurkse külas andsid inimesed selle rolli mulle. Kevadel on plaanis külakoosolek, kus arutluse all ka külaseltsi loomine. Oluline on, et külaseltsi oleks haaratud võimalikult palju inimesi, siis on sel ka esindatuse roll küla puudutatavates küsimustes.

Kas tulevikus on meil üle valla külaseltsi mudel või toetame rohkem külavanemate rolli või toimivad mõlemad institutsioonid, tuleb kokku leppida.

Millises seisneb juhtimise tarkus ja kas oled komisjonijuhil rolliks valmis?

Olen põhimõtteliselt valmis. Mind motiveerib just möödunud komisjoni aasta, mis annab usku edaspidiseks. Oluline on muudugi kõigi panus, mitte ainult eestvedamine. Püüan hoida, komisjonis fookust, et küsimused lahendatakse tööühmades, mitte ei tegeleta kõigega korraga. Oluline on kogukonna liikmetena tuua kaasa kompetentsi, mis aitab vallal saada paremaks. See on suur asi ja Eesti kontekstis veel värske mõlemine. Igati komisjonis on oma roll, panus ja soov. Need on olulised asjad.

Kui organisatsioon ei tule järgi, siis tuleb endal juhina rohkem panustada ja asju ära teha või hinnata, kas tempo on järsku

„
Kooskäimistel peab olema reaalne tulemus, lihtsalt jutuvestmisest ei pruugi tulla oodatud resultaati.

liiga suureks mõeldud. Ei tasu unustada, et antud komisjon käib koos vabatahtlikena ja panused antakse oma perede ja tegemiste arvelt.

Kuidas näed ametlikuks muutunud valla kogukonnakomisjoni edasisi tegevusi?

Kui oleme võtnud seisukoha, et tahame protsessis osaleda, siis nüüd ka peame.

Üks meie roll on aidata luua kasulikke infovälja. Lääne-Harjus ei ole veel harjumust külana või kogukonniti koos käia.

Kooskäimistel peab olema reaalne tulemus, lihtsalt jutuvestmisest ei pruugi tulla oodatud resultaati. Õnneks on omavalitsus hästi kaasa tulnud ja tekkinud koostöö loogika. Igati tunnustame selle eest valla juhte ja osalevaid ametnikke.

Komisjonil on ka ühendav roll. Nelja endist omavalitsust enam ei ole. Õnneks komisjonis ma vanade omavalitsuste vahel vastandumist ei tunnetata, pigem näen soove ühiselt panustada. Inimestel pole lihtsalt varasemat koostegemise harjumust ja see nõuab aega. Oluline on, et komisjonis oleks esindatud külad ja kandidid valla erinevatelt piirkondadest.

Kas kogukonnakomisjon jääb, kui vallavõim peaks muutuma?

Kõik oleneb komisjoni CV-st, tulemustest, koostoime jäljest. Kui oleme teinud häid asju, mis vallale kasu toonud, küla elu elavdanud ja kaasamise rutiniiks loonud, siis jääb. Näen, et tulevikus võiks olla vallavalitsuse rolliks kompetentsikeskus, kus lisaks kohaliku argielu korraldusele osatakse kaasata inimesi ja leida lahendusi, kuidas kõige tulemuslikumalt ära kasutada maksutulud ja kaasata rahastusi ning investoreid. Meie roll komisjonina on siinkohal väga oluline.

Vaatame aasta möödudes, kas meil on olemas edulugu. Lugu, mida eeskujuks tuua ja mis motiveerib meie vallas inimesi tegema rohkem ja hoolivamalt.

FOTO: EGGLE KAUR

Ohtu külaseltsi eestvedamisel toimunud tseremonia avas Riigikogu 100. aastapäeva sündmused. Jüripäeval, 23. aprillil 1919 kogunesid Tallinnas Estonia majas Eesti Asutavasse Kogusse valitud rahvasaadikud. Seda päeva peetakse Eesti Riigikogu sünnipäevaks.

Sada aastat tagasi said eestimaalased esimese rahvaesinduse

▶ Sada aastat tagasi 5.–7. aprillini valis Eesti rahvas oma riigile esmakordselt rahvaesindust. Asutava Kogu esimeste valimiste meenutuseks süüdati üle Eesti esimesse Asutavasse Kogusse valitud rahvasaadikute sünnipaigus austusküünlad. Nii tehti ka meie vallas Ohtu külas. Ohtu vallakooli õpetaja peres on sündinud esimesse Asutavasse Kogusse kuulunud Eduard Rosenwald.

Kunagise Ohtu vallakooli mälestuskivi juures kogunesid 5. aprillil külalained, vallavalitsuse ning tänase Riigikogu esindajad ja süütasid austusküünla. Ohtu külaselts oli ette valmistanud põneva koduloolise tagasisaate ning kohalikud lapsed esitasid luulet ja pillilugusid.

Otsime oma sõbralikku ja toimekask meeskonda

POSTIKULLERIT, ning KIRJAKANDJAT,

kelle peamiseks tööülesandeks on posti- ja pakisaadetiste sorteerimine ning kliendile kätte toimetamine. Tööd on võimalik teha nii autoga kui jalgsi. Töö toimub täiskoormusega E-R algusega kell 7.00

Töökoht on algusega Keila jaotuspunktist, aadressil Jaama 1, Keila.

Kandideerimiseks saada oma CV aadressil anastasia.zorina@omniva.ee või võta ühendust telefonil +372 51988679.

Meilt leiad taimi, mis rõõmustavad sind ka peale esimest talve!

Tule vaata meie uut viljapuude ja marjapõõsaste valikut!

Oleme avatud tööpäeviti 8:00-17:00

vaanapuukool.ee Tel: 5669 5577
Harku vald, Väana küla, Väanatammi tee

ERAKUULUTUSED**REKLAAM JA KUULUTUSED: reklaam@laaneharju.ee**

Abi maja ehitusloa või kasutusloa asjaajamisel. Tel 5306 1181 Mikk majapaberid@gmail.com

Anda rendile Lääne-Harju vallas asuv 7 ha suurune põllumaa. Maatükk asub Maeru külas. Info telefonil 56450663

Arboristi teenused. Ohtlike puude raie. Puude hoolduslois, hekkide hooldus, kändude freesimine, raie teenused, võsa tööd, puude istutus. www.puukirurg.ee info@puukirurg.ee tel +372 5057786

Fekaalivedu, kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakumist tel 53 468 430

Jurist Peeter Malve osutab õiguslaseid teenuseid. Vastuvõtt Padisel. Tel 5029197, info@amantese.ee

Kasutatud autode kokkuost. Ostame kõiki sõidukeid. Korras, rikkega, ülevaatusteta Tel 58190200 autohoov@gmail.com

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Fassaadi survepesu ja värvimine. Tänavakivide puhastus. Tel 56 241 509 Andres

Korstnapühkimistööd (nõuetekohane akt). tel 5040875

Korstnapühkija ja pottsepa teenused, ohtlike puude/okste langetamine, viljapuude lõikamine, muruniitmine (trimmeriga), heki lõikamine ja pügamine. Tel +372 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee

Kutsume tööle automehaaniku. Sobivalt kandidaadil eeldame kogemusi auto- ja mehaanikavaldkonnas. Pakume võimalust enesearengu ning Sinu panusele väärilist tasu. Tõsi asukoht Keila linna lähedal Kumnas. Helista +372 5028725, arvi@bennett.ee

Liiv, killustik, sõelutud põllumuld, haljastusmuld, kasvuhoonemuld, freesasfalt kohaleveoga. Hea läbivus ja manööverdusvõime. Tel. 5079362

Magus mesi Padise niitudelt! 0,5l purk/700g hind 5,50 eur purk. Toon mee tasuta koju kätte. Helista 51 91 61 71

Metsaküla Piim AS Harjumaal Kumnas otsib traktoristi. Lisainfo info@metsakylapiim.ee Tel 5023434, 53431763

Muld haljastuseks ja peenrasse. Kallurid: 1-5t ja 15-20t. Ekskavaatoritööd. Tel 56663676

Muld, liiv, killustik, kruus, freesasfalt koos transpordiga. Tel 53953788

Ohtlike puude langetamine ja õunapuude lõikus. Tel 5210334

Ostame metsamaad, põllumaad ning raieõigust parimate hindadega Eestis! Ootame pakumisi telefonil 5288784 või e-postile info@metsavara.ee

Otsime ome kollektiivi õmblejaid. Pakume stabiilset töökohta arenevas väikefirmas, mis toodab põhiliselt ekspordiks. Töö on mitmekülgne, kuna toodame väikepartiidena. Töötasu 800-900€. Asume Saue, Kasesalu 12. Aneri Sport OÜ, tel 5137705

Paekalda Puhkekeskus Vasalemmas otsib oma meeskonda klienditeenindajat/puhastusteenindajat. Töötasu konkurentsivõimeline. Lisainfo telefonil 58070700 või e-mailil puhkekeskus@paekalda.ee

Pakume tööd lukksepp-keevitajale ja C-kategooria autojuhile (kallur). Asukoht Saue, info 506 7491.

Rendile anda hoone, Ohtu külas (5 km Keilast). Sobilik lao- või tootmispiinaks. Üldpind 500 m². Hoonel on betoonpõrand ning betoonist katus. Hoonel on 3 sissepääsu (üks neist lükanduks). Kõrged ruumid. Tööstusvoolu kuni 60A. Rent 425 eurot/kuus. Tel 56 675 936

Järgmine Lääne-Harju valla leht ilmub 22. mail

Soovid rentida oma peaks telki, batuuti, õuemängu või mõnda muud peaks vajaminevat, siis võta meiega ühendust! Aprillis broneerides soodushinnad! Mevent@zoho.eu tel 56152991

Usin-TR OÜ (Keilas) otsib oma kollektiivi kokka, valmistoodangu komplekteerijat ja kondiitrit. Töö on vahetustega pikk ja lühike tööajal 07.00-19.00. Täpsem info irina.opmann@usin.ee, tel 53324472

Viime tasuta ära teie vanaraua (pliidid, pesumasinad, torud, vannid jne) Laulasmaa, Klooga, Saue, Laitse kandis. Tel 55541036

Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus, hind 150 €. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

Üldehitus, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Võtmed kätte lahendused maja ehituseks. 53 529 476 mehitus@gmail.com

On igal oma päevatee ja oma tööde rinnas. Kuid ühine on siiski see, et kõigil tuleb minna.

Südamlük kaastunne Jaanile kalli ema **SELMA MERIHANDA ERM'i** 23.08.1923-07.04.2019 kaotuse puhul

Merle, Arge ja Kaire peredega

28.04 sõit Kuremäe kloostrise, hind 18€;
04.05 sõit Keilast Siguldasse istikute laadale ja köisteele, hind 32€. Lastele ja gruppidele allahindlus. Info 56395180

Avaldame kaastunnet Agnesele isa surma puhul.

MTÜ Lahepere Kultuuriseltsi naisrühm

AUTODE KOKKUOST!
Ostame kõiki sõidukeid ja töömasinaid! Võib pakkuda remont ja seivaid masinaid! Ei pea olemas arvel, ülevaatust ega kindlustust! Pakkuda võib kõike! **Kuulutus ei vanane! TEL. 5457 5055**

TERA
Elektritööd
Elektripaigaldise käit Päikeseelektrijaamad ATS hooldus

TERA AS info@tera.ee
503 5222
www.tera.ee

Müia

- haljastusmuld
 - liiv
 - killustik
 - purustatud betoon
 - freesitud asfalt (Eesti oma)
- Toome kauba ise kohale

Kopp-laaduri teenus

kalsep@kalsep.ee
tel 5346 0382

HARMET MODULAR HOUSES

Harmet OÜ on loodud 1992. aastal. Meie ettevõtte toodab moodulehitisi, majaanemise, ehitussoojakuid ja erinevaid metallkonstruktsioone. Oma klientidele pakume terviklahendusi – alustame projekteerimisest ja lõpetame hoonete paigaldamisega. Ettevõtte toodang eksporditakse peamiselt Skandinaavia riikidesse. Tootmine toimub meie kolmes tehases - Kumnas, Pärnus ja Tutermaal. Meie väärrikke meeskonda kuulub üle 600 töötajat. Rohkem infot meie ettevõtte kohta saab www.harmet.ee

Ootame meeskonda EHITAJAID - PUUSEPPI**KELLELE USALDAME**

- 2D elementide valmistamise vastavalt tööjoonistele
- ruumelementide monteerimise
- puitfassaadide ehitamise
- avataidiste montaaži

KELLELT EELDAME

- soovitatavalt erialast haridust
- tööjooniste lugemise oskust
- loogilist mõtlemist ja ruumilist kujutlusvõimet
- kohusetundlikkust ja täpsust

OMALT POOLT PAKUME

- tööd siseruumides
- vajalikke tööriideid ja töövahendeid
- erialaseid koolitusi
- erinevaid arenguvõimalusi
- stabiilset tööd kiiresti arenevas ettevõttes
- hea töö eest väärilist töötasu
- sõbrallikku ja toetavat meeskonda
- toremaid ühisüritusi

Kui usud, et see töökoht on Sulle, siis kandideeri läbi tööotsingu portaali või saada oma CV koos töötasu sooviga aadressile paula-liisi.nurm@harmet.ee.
Lisainfo telefonil 5629 7067 (Paula-Liisi Nurm, personalispetsialist).

Võtame ühendust kandidaatidega, kes vastavad kuulutuses märgitud nõudmistele.

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värsket välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel. 53 329 176
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

LAHEPERE KINNISVARA

SINU EHITUSPARTNER HARJUMAAL!

EHITAME JA RENOVEERIME:

- ✓ Eramajad
- ✓ Vundamendid
- ✓ Aiad ja terrassid
- ✓ Vee ja kanalisatsioonitrassid

Lisaks ehitusalased konsultatsioonid ja eelarved.

HELISTA ja küsi lisa!
+372 510 1116

www.laheperekv.ee

TEHNIKAKESKUS.EE
müük • hooldus • remont • rent

AIA- JA METSATEHNIKA

Husqvarna Cub Cadet

STIHL ECHO

JOHN DEERE STIGA

Tel 51 900 402 Keila kauplus
www.tehnikakeskus.ee